

Põhja–Poola, 8.–13. august 2022

Poola on keerulise ajaloo maa. Siin on muutunud piirid ja vahetunud võimud. Vaatamata (või ka tänu) ajaloo keerdkäikudele on see kokkuhoidvate inimeste, mitmekesise ja ilusa loodusega maa, mida kindlasti külastada tasub.

Esmaspäev, 8. august

Väljasõit esmaspäeval, 8. augustil kell **00.00 Abja–Paluojast**. Tänapäev kulub sõidule läbi Läti–Leedu. Teeme jalasirutuspeatusi ja kehakinnituseks pausi. Õhtuks jõuame Poola. Majutume Olsztyni lähedal.

Teisipäev, 9. august

Pärast hommikusööki sõidame uudistama ühte Poola seitsmest imest, mis 2007. a rahvahääletusel reastati – **Elblagi kanalit**, mille rajamist sundis tagant 19. saj algul Preisimaa kasvav majandus – kaupu ja tooraineid tuli nobedamalt liigutada. Insener Jacob Steenke sai ülesandeks rajada Balti merd ja Lääne–Masuuriat ühendav veeteel. U 80 km pikkusel veeteel leidub nii lüüse, aga ka unikaalseid ülesõite mööda raudteed, kuna kõrguste vahe on kanalis u 100 meetrit. **Teeme kanalil laevasõidu**, et saada aimu säilinud ainulaadsest tehnikaimest, ja kogeme ise, kuidas laevad vahepeal maad mööda liiguvad.

Pärast laevasõitu sõidame Malborki ja külastame **Malborki linnust**, mis asub Visla harujõe Nogati kaldal. Linnus rajati Teutooni Ordu korraldusel, et tugevdada oma kontrolli piirkonnas. Ehitustöödega alustati 13. saj, kuid lõpule jõudsid nad alles ligi 230 aastat hiljem. Linnus oli sõjaline, administratiivne ja majanduslik keskus, kus ligi 150 aastat asus Teutooni Ordu keskus. Tegemine on maailma ühe suurima tellistest ehitatud linnusega (eri andmetel on müüridesse ja hoonetesse laotud miljoneid telliseid), mis aastate jooksul on näinud nii kroonitud päid, olnud tunnistajateks mitmetele sõdadele ning ühes neist ka ise palju kannatanud – teine maailmasõda jättis Malborki linnuse varemeisse, kuid tänaseks on ta suuresti ülesehitatud. Teeme linnuses giidiga tuuri.

Enne hotelli sõitmist vaatame üle ka koha, kus asub Poola kõige madalam punkt alla merepinna.

Kolmapäev, 10. august

Pärast hommikusööki tutvustab kohalik giid meile **Gdanski** lugu ja olulisemaid vaatamisväärsusi. Sõidame **Sopotisse**, vaatame kuulsat Kõverat maja ja jalutame kail. Ööbime sõidame Wladyslawowosse või selle lähedale.

Giidiga käib selle päeva kooskõlastamine marsruudi osas.

Neljapäev, 11. august

Pärast hommikusööki sõidame **Heli poolsaarele**, mis on Poola rannikujoone noorim osa. Veel 200–300 aastat tagasi oli tegu eraldi väikeste saarekestega, mille tuuled ja meri liiva kandes aastatega üheks sulatasid. Praegu on Heli näol tegu kitsa, suhteliselt madala, u 35 km pika liivase maasääriga. Hel on tõeline paradiis suve nautijatele oma pikkade liivarandade ja tuultega. Jalutame Heli maasääre tippu, külastame välijaama, mis kuulub Gdanski Ülikooli Okeanograafia Instituudi juurde ning tegeleb hallhüljeste uurimise ja rehabiliteerimisega. Märtsis 1992 leiti siinsamas rannast kurnatud ja haavatud hüljes, kes sai nimeks Balbina ja siia kosuma jäeti. Balbina sai suureks

staariks ja nii otsustati rajada basseinid, kus inimesed saavad hülgeid ja nende toitmist vaadata. Etendusi siinsed loomad ei anna, selleks neid siin ei treenita. Soovi korral saab külastada rannakaitsemuuseumi või kalandusest ja mereajaloost rääkivat muuseumi.

Pärastlõunal sõidame Lebasse ning läheme maa ja vee, tuulte ja liiva maale ehk külastame **Slowinski Rahvusparki** (üks 23st Poolas asuvast rahvuspargist ning üks kahest mereäärsest rahvuspargist Poolas. Rahvuspark loodi eelkõige kaitsmaks unikaalseid liikuvaid liivadüüne, mis aastast nihkuvad 5–10 cm sisemaa poole). Võtame ette retke düünidele.

Reede, 12. august

Pärast hommikusööki **jätkame tutvumist Slowinski Rahvuspargiga** (vaatetorn, matk mereranda „Uppunud metsa” vaatama jne). Peagi võtame suuna kodu poole. Teel külastame **vabaõhumuuseumi, kus saame lähemalt tutvavaks kašuubide kultuuri ja elukorraldusega**. Muuseumile pani 1906. a aluse abielupaar Teodora ja Izydor Gulgowscy. 22 hektaril on mitukümmend hoonet 18. sajandist kuni 20. saj alguseni. Ekskursioon kohaliku giidiga. Võimalusel kinnitame lõpetuseks keha kašuubide traditsiooniliste toitudega.

Laupäev, 13. august

Pärast hommikusööki jätkame sõitu kodu poole. Poola–Leedu–Läti. Saabumine Abja–Paluojasse u kl 21.